

SCURT ISTORIC AL REVISTEI TRANSNISTRIA CREȘTINĂ

BRIEF HISTORY OF CHRISTIAN TRANSNISTRIA MAGAZINE

Vasile SECRIERU, Preot

Abstract: *The purpose of this article is to provide useful information about the editorial appearance of the serial publication Christian Transnistria: The Journal of the Romanian Orthodox Mission in Transnistria, which was a source of information for the people of this area and acquainted them with the real necessary spiritual food that the people had long been deprived of by the totalitarian Soviet regime.*

Keywords: *Christian Transnistria magazine, church, language, archpriest's activity, Transnistrian Christians, patriotism*

„Patriotismul nu este iubirea țărâniei, ci iubirea trecutului. Fără cultul trecutului nu există iubire de țară”

Mihai Eminescu

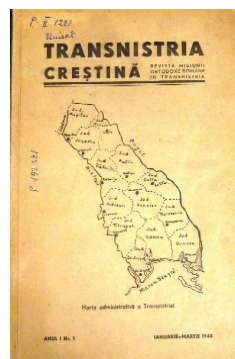
„Patriotism adevărat fără o adâncă înțelegere a poporului nu se poate”

Ion Luca Caragiale

Prin osârdia arhimandriților Iuliu Scriban și Antim Nica, iar apoi a neobositului Mitropolit Visarion Puiu, conducătorul Misiunii Ortodoxe Române în Transnistria, s-a înființat și s-a tipărit revista *Transnistria creștină*, care a constituit nu numai o sursă de informare pentru populația din această zonă, ci și o adevărată hrană duhovnicească necesară de care au fost lipsiți multă vreme de către regimul totalitar sovietic.

În această perioadă, 1942-1944, alături de *Transnistria creștină*, au mai văzut lumina tiparului și alte periodice: *Foaia de zidire sufletească*, *Revista pentru copii*, *Foaia Duminicală* și *Viața creștină*.

Astfel, în numărul 6, din luna noiembrie 1942, al revistei *Biserica Basarabeană*, publicația Episcopiei Hotinului de la Bălți, „găsim câteva referințe despre periodicul *Transnistria creștină*”, care era revista „Misiunii Ortodoxe Române în Transnistria. Apărea lunar, din anul 1942, în orașul Tiraspol, mai apoi în Odesa. Amintim doar câțiva colaboratori fideli ai acestui prestigios periodic: arhim. A. Nica, arhim. Iu. Scriban, Al. Scvoznicov, Th. Rudiev, N. Cisticov, Al. Bogdăneț, B. Chelaru, pr. D. Portase-Prut, pr. T. Cuculischi, pr. M. Vasilaș, T. Florea și alții”²

Revista apărea cu binecuvântarea Prea Fericitului Nicodim Patriarhul României apărea trimestrial, Autorizația Guvernământului Transnistriei Nr. 14311.942. Redacția și Administrația: Tiraspol, str. *Pocrovscalo*, colț cu str. *Comunistă*, iar în numărul 3 (iulie-decembrie), anul I, 1942, se menționează „Redacția și Administrația: Odesa, str. *Jucovski* 38”.³

Comitetul de Direcție: Președinte – Arhimandrit Iuliu Scriban, membru – Arhimandrit Antim Nica, membru – Econom Teodor Rudiev, membru – Protoereu Teodor Florea, membru – Preot Alexandru Bogdăneț, Secretar de redacție – Pr. D. Portase – Prut.

Cuprinsul primului număr:

I. Articole

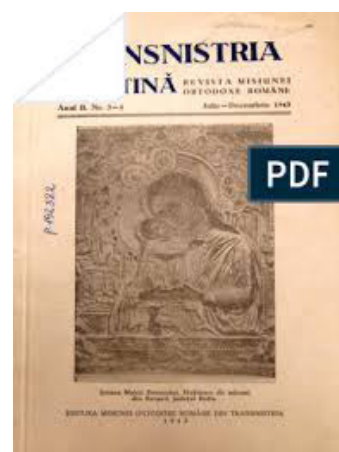
- *Scrisul nostru dela Nistru*. Arhim. Scriban
- *Urme Românești la Odesa din veac XIX*. Arhim. A. Nica
- *Grădina raiului*. Pr. T. Rudiev
- *Bat clopotele până la Bug*. Pr. D. Portase – Prut
- *Căsătoria și divorțul în Rusia Sovietică*. Pr. M. Vasilaș
- *Biserica lui Lipcovski*. Pr. T. Cuculschi

II. Documente și însemnări misionare

- *Darea – de – seamă de activitatea Misiunii Ortodoxe Române în Transnistria dela înființare și până la 31 Decembrie 1941*
- *Darea – de – seamă de activitatea Misiunii Ortodoxe Române în Transnistria dela 1 Ianuarie – 31 Martie 1942*
- *Tabloul personalului bisericesc din Transnistria*
- *Spicuri din activitatea protoierilor*
- *Din viața mănăstirilor*

Arhimandritul Iuliu Scriban, unul dintre fondatorii revistei, în *Cuvântul Redacției*, intitulat **Scrisul nostru dela Nistru**, menționa: „Avem de lucru berechet în tot întinsul țării Nistrului, dela Odesa în sus până la Jmerinca în jos. Da e vorba nu numai să lucrăm între noi, ci să spunem și la altă lume ce facem noi aici. Pentru acesta unii din ostenitorii noștri pe câmpul bisericesc dela Nistru până în Bug s-au gândit să înființeze o revistă prin care 1. să vestească și altora ce lucrăm noi aici, 2. să dea îndrumări fraților care se află la treabă pe acest ogor.

Noi, cu dragă inimă, am încuviințat să iasă la lumină această tipăritură, socotind că va avea de povestit destule lucruri bune și frumoase. În deosebi, se cuvine să veselim cetitori prin povestirile despre râvna creștinească a credincioșilor din aceste laturi... Cetitorii vor putea vedea munca misionară, pe care în viața obișnuită nu aveau prilejul s-o cunoască și prețuiască... Tot cel ce pune mâna pe condei, spre a scrie pentru tipăritura noastră „Transnistria Creștină” trebuie să se

scutute de ispita, care paște pe toți purtătorii de condei de la noi... Noi trebuie să înlesnim înțelegerea oamenilor, nu s-o îngreuiem. De aceea, trebuie să scriem limpede și cu vorbe înțelese. Iaca rândueli de care trebuie să se ție tot cel ce pune mâna pe condei pentru a scrie la noi... Atunci vom fi prețuiți mai mult, că ducem la știrea oamenilor frumusețea graiului moldovenesc. Așa cum lumea de azi de la noi se încântă de dulceața și noutatea graiului moldovenesc a lui Creangă, la fel să facem să se vadă că graiul lui Creangă este încă viu în vorbirea moldovenilor din țara Nistrului și a Bugului.

Asta în ce privește chipul scrisului. Acum, în ce privește însuși cuprinsul, să scriem tot despre lucrurile și treburile din părțile locului... Așa să lucrăm, și tipăritura noastră va fi cu adevărat de la Nistru. Cu asta urăm spor la lucru și dorim să vedem tipăritura noastră în cât mai multe mâni, bucurând și rodind. Tiraspol, 22 Martie 1942. Arhim. Scriban".⁴

Nu greșim cu nimic, atunci, când afirmăm, că această publicație a menținut, încă mult timp, flacăra românismului aprinsă în inimile creștinilor transnistreni după anul 1944, când Misiunea Ortodoxă Română în Transnistria a fost nevoită să-și încheie activitatea.

Referințe bibliografice:

1. Scrisul nostru dela Nistru. In: *Biserica Basarabeană*. Bălți, 1942, nr. 6 (noiembrie), anul I, p. 372.
2. *Presa basarabeană de la începuturi pînă în anul 1957*. Catalog. Chișinău: Ed. Epigraf, 2002. pp. 210-211. ISBN: 9975-903-57-6.
3. *Transnistria creștină*. 1942, anul I, nr. III, (iulie-decembrie).
4. *Transnistria creștină*. 1942, anul I, nr. I (ianuarie-martie).